

de enkelte større Kjøbstæder og samtlige de mindre, saa skal jeg dog strax tillige erkjende, at Grundlaget er givet saaledes, at der indenfor dets Regler vil være Mulighed for, at Kjøbstæderne, naar de ret forstaae deres Tary, vilde lade denne Forstjæl komme til sin Ret. Lovudkastet, saaledes som det foreligger, ligner unægteligt en heel Deel det Lovforslag, som blev indbragt her i Thinget fra Folkethinget i forrige Session, men som da omkom, og om hvis Dødsaarlag der senere har været ført Strid imellem de Læger, der da havde det under Behandling. Men der er dog i dets indre Væsen en Forstjæl, og jeg troer for det nærværende Lovforslag et væsentligt Fortrin. Dette finder navnlig sit Udtryk igjennem §§ 2 og 12, der jo opretholde den hidtil bestaaende og jeg troer særdeles gavnlige Adskillelse imellem Forvaltningsselementet paa den ene Side og det controllerende Element paa den anden Side, imellem Magistratens Function og Borgerrepræsentationens Function, imedens dog tillige den nuværende Eenhed i den samlede Communalbestyrelses Overveielser og Eenhed i Beslutningsøieblikket ligeledes er holdt vedlige. Det er derfor ganske vist en stor Misforstaaelse, naar det er sagt, at der ved denne Adskillelse mellem den særlige Virksomhed for hver af de to Sider af Forsamlingen vendes tilbage til det Lokamersystem — om jeg maa bruge dette Udtryk —, som er indført ved Forordningen 1837. Dette Lokamersystem har vistnok steds selv i de større Byer, og endnu mere i de mindre, været upraktisk og ført til mange Fortrædeligheder, og jeg har saa tidlig maaffet som nogen Anden, saavel i min Gjærning som fra min Plads i Rigsdagen, bestræbt mig for at søge det udslettet og komme over til den Ordning, der er indført ved Loven af 1862. Men jeg har rigtignok ingensinde tænkt mig, at man ved den Forandring, der da skete, tillige skulde udslette, hvad der var Magistratens Functioner og hvad der var Borgerrepræsentationens; jeg har ingensinde villet fritage Magistraten for dens Ansvar for Ledelsen og Styrelsen og vælte den Gjærning, for hvilken den dog er lønnet, over paa Borgerrepræsentationen. — Jeg troer, det er i højeste Grad vigtigt, at man oprethol-

der Adskillelsen mellem den forskjelligartede Virksomhed indenfor samme Forsamling. Saalidt som det i den constitutionelle Stat vilde være rigtigt, saalidt som Befolkningen kunde være tjent med at lade Folkerepræsentationen tage Deel i Regjeringen, at sammensmelte begge Statsmagter til et stort Statsraad, der i Forning udførte baade Forvaltningen og Control-len o. s. v., saalidt, forekommer det mig, kan det være rigtigt at foretage en saadan Sammensmeltning paa det kommunale Omraade. Det vil være nødvendigt at opretholde begge disse Functioner i deres Reenhed, hvis man ikke vil aldeles forvanske Borgerrepræsentationens Betydning, formindste Samsundets Magt og svække Samsundets Tillid til Styrelsen; og har man end under den nu bestaaende Ordning ikke behøvet at være saa nøieregnende med at bevare denne Adskillelse, forekommer dette mig dog aldeles nødvendigt, naar vi gaae over til den Ordning, som er foreslaaet ved det foreliggende Lovudkast; thi de Organer, igjennem hvilke Samsundets Stemme udenfor Communalbestyrelsen hidtil har kunnet komme tilorde, Raadstueforsamlinger og de særlige Commissioner, blive jo ophævede. Raadstueforsamlinger, erkjender jeg, efterat den Stemmeret, som tidligere alene tilkom Borgerne, er udstrakt til samtlige Indvaanere, vanskeligt og navnlig ikke i de større Byer vilde kunne bruges enten som delibererende eller besluttende Forsamlinger; men jeg seer dog med et vist Suk, at disse Forsamlinger forsvinde; thi ligesom det ofte kan være forfriskende og styrkenet for Forvaltningen at faae et kritisk Vad i Befolkningens brede Strøm og skarpe Bølgeslag, saaledes troer jeg ogsaa, at det vil savnes ved mange Leiligheder, at der ikke have, om jeg maa bruge det Udtryk, en Appelinstants til Samsundets meest umiddelbare Udtryk i forskjellige, det hele Samsund stærkt berørende Anliggender. Jeg troer derhos, det er overmaade sundt, at der have en Forsamling, hvor der til Belysning og Opklarelse kan fremdrages, hvad der ellers gaaer omkring i en forvansket og usandskærdig Skikkelse; saaledes have Raadstueforsamlinger hidtil været benyttede, og jeg troer, man vil savne dem. Jeg troer heller ikke, det vil være ganske uden